

Gebiedsvisie Delftse Hout

28-08-2008

V O O R D Y X H O O R N S E P O L D E R

K L E Y N V R Y E N B A N S E P O L D E R

K R A C K E E L P O L D E R

DELF

B I E S L A N T S

DELF

D E L F T

P O O R T

L A N T

W I P P O L D V A N D E L F G A E U

Wip Molen

't Noord Ende van Delft

Achter Dyx Hoorn
het Look

Altena

Oude Broeks Molen

De Hoornse Wegh

WEST BLOK

Stats Verlaet
Kerfante Brugge

Altena Laenge

Molenaers
Kaie

OK DER WOUTSE MEENDE

De Steenen Doort

Stik. Molen

Oude Broeks

V O O R D Y X H O O R N S E P O L D E R

Stats Kade for

Molen Sloot

Hoefstich Dyx
Hoorn

KOUWENHOVEN

't Bruoog

't Bosje

het Korff

Voordyxhoornse
Wip Molen

Over-vest

K L E Y N V R Y E N B A N S E P O L D E R

Vryenbanse Molen

de Hoorn

Kickert

de Krugt Molens

't Verlaet

Sil Genoot

Delf Wegh

Carthuyfer Heul

Buuten Water Sloot

de Twee Oude Nootdorpse Molens

Molen Sloot

Carthuyfers

DELF

Nieuwe Nootdorps

Carthuyfer Watering

Made

Mae Laen

OST ZYDE

Morgens Kade

DE MAE TIENT

Mae Verf

K R A C K E E L P O L D E R

het Korff

Zagt Made

Schur Hok

Hout Taynen

DELF

B I E S L A N T S

Papfouse Laen

Nieuwe Laen

het Ost Blok

Krackeel Molen Sloot

Papfouse Kade

Kalle en Voet Bat

Laen op de Delftse Weye

D E L F T

P O O R T

L A N T

Gulch Molen Sloot

Krackeel Molen

Kloofier Watering

de Kromme Watering

Kooltuyns Molen

't GALGE BLOK

Voet Bat

Gulch Molen

W I P P O L D V A N D E L F G A E U

Wip Molen

de Kromme Dwars Sloot

Mae Aes

't Molen

't Molen

de Kromme Heul

't Noord Ende van Delft

Noort Heul

INHOUD

1. Inleiding		
1.1	Introductie	7
1.2	Delftse Hout	7
1.3	Veranderende setting	7
1.4	Kompas voor de toekomst	9
1.5	Uitgangspunten	9
1.6	Procedure	11
1.7	Leeswijzer	11
2. Delftse Hout		
2.1	Geschiedenis	13
2.2	Sterke punten van de Delftse Hout	13
2.3	Zwakke punten van de Delftse Hout	19
		23
3. Gebiedsvisie		
		25
4. Uitwerking deelgebieden		
4.1	Brassershof; sportcluster en hertenkamp	39
4.2	Grote plas en omgeving; de buiten-salon	39
4.3	Boerenland; te gast bij de boer	41
4.4	Heuvelpark; hoog en droog	45
		47
		49
5. Ontwikkelingsprogramma		

Gemeente Delft

Opgesteld in samenwerking met
Bosch Slabbers Landschapsarchitecten

Augustus 2008

bosch slabbers
TUIN- EN LANDSCHAPSARCHITECTEN

Zwaardstraat 16
2584 TX Den Haag
telefoon 070 3554407
fax 070 3061618
e-mail den-haag@bosch-slabbers.nl
internet www.bosch-slabbers.nl

1. INLEIDING

1.1 Introductie

De voorliggende gebiedsvisie Delfts Hout maakt deel uit van het gebiedsprogramma Delftse Hout. Voor het gebiedsprogramma is in november 2006 een Plan van aanpak opgesteld. Diverse ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen, gerelateerd aan het gebruik en beheer van de Delftse Hout, vormen de aanleidingen voor het Gebiedsprogramma. De toegenomen druk op de Delftse Hout en de kansen die regionale ontwikkelingen bieden, leiden tot de urgentie om een samenhangende regie te voeren op activiteiten en inspanningen die het natuur- en recreatiegebied betreffen. Dat betekent enerzijds dat de huidige gebiedsvisie uit 1993 zodanig moet worden herijkt dat over een actueel, duurzaam kader beschikt kan worden met een doorkijk tot 2020. Anderzijds moeten op korte termijn de huidige gebruiksmogelijkheden van het gebied worden versterkt, zonder de aantrekkelijkheid ervan aan te tasten. Het Gebiedsprogramma richt zich dus zowel op korte termijn ontwikkelingen als op lange termijn vraagstukken.

Voor de lange termijn is het wenselijk dat er een *Gebiedsvisie* wordt opgesteld. Hierin worden kansen en mogelijkheden benoemd.

1.2 Delftse Hout

De Delftse Hout beslaat vrijwel het gehele grondgebied van de gemeente Delft ten oosten van de rijksweg 13 en is één van de belangrijke recreatiegebieden van de stad.

Dit recreatiegebied is grotendeels aangelegd in de jaren zeventig van de vorige eeuw.

Het historische agrarische landschap, met molenvaarten, tal van molenstompen, droogmakerijen, onvergraven bovenland, kaden, buurtschappen en boerenlinten werd getransformeerd tot een sport- en recreatiezone met sportparken, fiets-, wandel- en ruitersporen, intensieve dagrecreatie met spelen en ligweiden en een "grote plas", een stadscamping, kinderboerderij en begraafplaats. Een veelzijdig ingericht gebied, geschikt voor passieve en actieve recreatie, maar ook voor natuurbeleving en -educatie.

1.3 Veranderende setting

Sedert de aanleg van de Delftse Hout is er veel veranderd, zowel op het gebied van ruimtelijke context, als op het gebied van gebruik en klimaat.

De veranderende setting noopt tot een actualisering van de visie ten aanzien van inrichting, beheer en onderhoud van de Delftse Hout.

Ruimtelijke context

De Delftse Hout is aangelegd als het groengebied van Delft, oostelijk van de A13. Inmiddels zijn er aan de oostzijde van de A13, vrijwel grenzend aan het recreatiegebied, tienduizenden woningen bijgebouwd: Ypenburg, Brasserhout, Emerald. Voor de nieuwe bewoners ligt het recreatiegebied letterlijk voor de deur. Dit maakt dat meer mensen van de Delftse Hout gebruik kunnen maken, dat de Delftse Hout sterker dan voorheen deel uitmaakt van de dagelijkse woon-, werk- en leefomgeving.

De verbreding van de A13, en de ontwikkeling van meer bebouwing aan de A13, heeft er toe geleid dat de barrièrewerking die van de snelweg uitgaat is toegenomen, waarmee de bereikbaarheid vanuit de stad is verslechterd.

Met de aanleg van het Bieslandse Bos, het Balijbos en het Floriadebos maakt de Delftse Hout deel uit van een grotere groenstructuur die vanuit Delft reikt tot aan Zoetermeer.

Gebruik

Ook ons recreatiegedrag is onderhevig aan mode. De Delftse Hout is ontworpen op de recreatiebehoeften van 1970. Anno 2008 zijn de recreatiewensen anders. De belangstelling voor windsurfen lijkt af te nemen. Daarentegen waren recreatievormen als mountainbiken, skeeleren of nordic-walken nog onbekend. Ook Delft en omgeving telt steeds meer inwoners van buitenlandse origine. Daarmee verandert ook de recreatiebehoefte. Meer vraag naar recreëren in gezins- of zelfs familieverband, meer behoefte aan picknick en barbecue (Stichting Recreatie).

Klimaat

Het klimaat verandert, de zomers worden warmer, de winters zachter. De afgelopen 10 jaar telde ieder jaar tenminste één hittegolf. In die perioden zoeken mensen verkoeling buitenshuis, het liefst buiten de stad, dicht bij huis, vrij van files.

Minstens zo ingrijpend is de wijziging in neerslaghoeveelheden en vooral neerslagverdeling. Er valt in korte perioden, tijdens hevige buien, extreem veel neerslag, waarmee de piekbelasting sterk toeneemt. Zeker nu een steeds groter areaal is verstedelijkt noopt dit tot een vergroting van de bergingscapaciteit.

1.4 Kompas voor de toekomst

De setting van de Delftse Hout is veranderd, de wensen van de recreant veranderen en daarbij zijn delen van de Delftse Hout aan groot onderhoud toe.

De Delftse Hout is de tuin van Delft. Tuinen vergen onderhoud en investeringen, en soms moeten tuinen worden aangepast aan veranderende wensen en omstandigheden.

Ook de komende tien jaar zal de gemeente investeren in de Delftse Hout.

Om te weten waar accenten moeten worden gelegd, waar koerswijzigingen wenselijk zijn, waar knelpunten met voorrang moeten worden opgelost en waar kansen liggen nieuwe kwaliteiten aan de Delftse Hout toe te voegen is de gebiedsvisie opgesteld.

De gebiedsvisie is geen eindplan, maar biedt een kompas voor de toekomst. De gebiedsvisie mondt uit in een strategisch ontwikkelingsprogramma voor de komende jaren.

1.5 Uitgangspunten

Het doel van de gebiedsvisie kan omschreven worden als het verbeteren van de (ruimtelijke) kwaliteit van de Delftse Hout. Om het veelzijdige begrip ruimtelijke kwaliteit te kaderen is teruggerepen naar de driedeling die in de oudheid door Vitruvius is geïntroduceerd: functionaliteit (utilitas), schoonheid (vesustas) en degelijkheid (firmitas). Hiermee kunnen de ambities worden benoemd: het verbeteren van de functionaliteit, de gebruikswaarde, het verbeteren van de schoonheid, de belevingswaarde en het verbeteren van de degelijkheid, de duurzaamheid. De drie ambities dragen een motto. Omdat de ambities meerdere 'ondertitels' hebben worden in totaal alle aandachtsvelden gedekt:

Eenheid in verscheidenheid

verbeteren van de gebruikswaarde van de Delftse Hout

- Faciliteren van de toenemende recreatiedruk
- Gebruiksmogelijkheden afstemmen op wensen en behoeften van hedendaagse gebruikers, Delftenaren en niet-Delftenaren
- Optimale bereikbaarheid en toegankelijkheid voor verschillende verkeerssoorten in onderlinge samenhang

Delfts groen

verbeteren belevingswaarde Delftse Hout

- Versterken van de samenhang tussen Delft en Delftse Hout
- Versterken van de diversiteit en beeldkwaliteit in de landschappelijke inrichting en vormgeving van de openbare ruimte
- Versterken van de (cultuurhistorische) identiteit van de Delftse Hout

Duurzame Delftse Hout

verbeteren toekomstwaarde Delftse Hout

- Optimaal aantakken Delftse Hout op de Groenblauwe Slinger
- Handhaven van het huidige groenareaal
- Duurzaam en klimaatbestendig inrichten van de Delftse Hout
- Ruimte bieden aan economische activiteiten die passen binnen het profiel van de Delftse Hout

Met deze uitgangspunten heeft een scenariostudie plaatsgevonden, vastgelegd in het rapport "Verkenning ruimtelijke opgave Delftse Hout". Dit rapport verbeeldt de mogelijke toekomst van de Delftse Hout aan de hand van 3 extreme scenario's, in de wetenschap dat het stapelen van alle wensen fysiek niet mogelijk is.

De beelden of scenario's maken duidelijk dat er keuzen gemaakt zullen moeten worden, maar ook dat er wat te kiezen valt. Enerzijds bevatten de scenario's bouwstenen die deel kunnen uitmaken van de gebiedsvisie. Anderzijds laten de verschillen -maar misschien nog meer de overeenkomsten tussen de zeer verschillend uitgewerkte scenario's- zien, wat met een redelijke zekerheid deel zal moeten uitmaken van de uiteindelijke visie.

Op basis van de 3 beelden heeft de stuurgroep de richting bepaald van de voorliggende gebiedsvisie.

1.6 Procedure

De gebiedsvisie heeft als concept ter inzage gelegen van 1 tot en met 14 juli 2008. Op 10 juli heeft een inspraak- en informatieavond plaatsgevonden. In hoofdstuk 5 is aangegeven dat het concretiseren en uitvoeren van de gebiedsvisie plaats vindt in de komende jaren. Het ontwikkelingsprogramma bestaat in de eerste plaats voor een groot deel uit het definiëren van deelprojecten, het ontwerpen daarvan en het in beeld brengen van financieringsstromen. Daarmee geeft de gebiedsvisie voldoende ruimte om de inspraakreacties waar gewenst mee te nemen in de verschillende deelprojecten.

1.7 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied. Iedere visie start vanuit een interpretatie van het heden.

Interpretatie van het heden kan niet zonder kennis van het verleden. Door je in het verleden te verdiepen kijk je anders naar het heden en kom je wellicht ook tot andere afwegingen voor de toekomst. Vanuit deze gedachte start de visievorming in met een kaartvergelijking.

Daarna wordt de actuele situatie weergegeven, de Delftse Hout van vandaag. Daarbij worden de kwaliteiten en knelpunten in beeld gebracht.

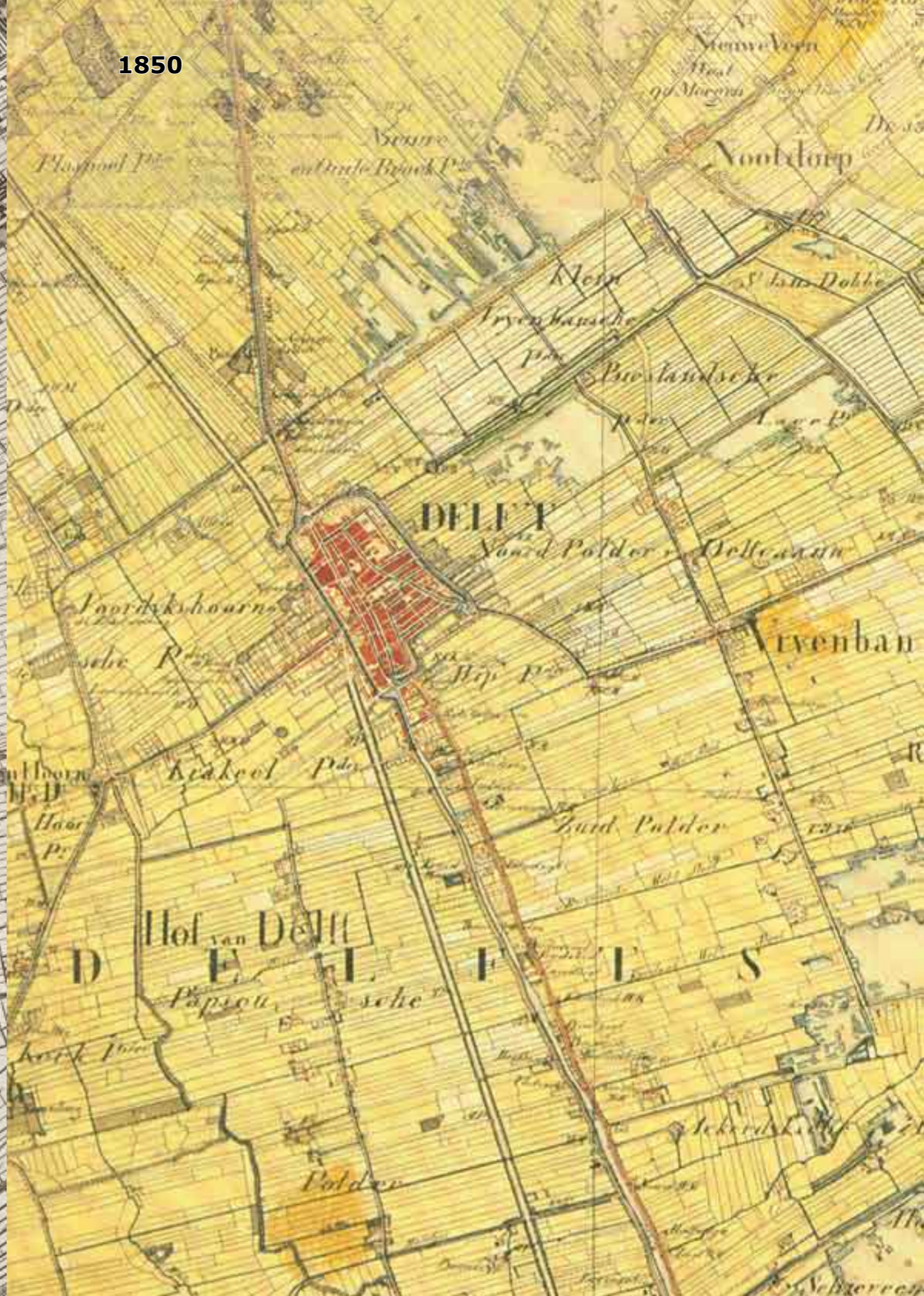
Hoofdstuk 3 vormt de kern van het rapport. Dit hoofdstuk geeft de gebiedsvisie weer. De gebiedsvisie is een strategische visie op hoofdlijnen.

Om de doorwerking van deze visie naar het concrete schaalniveau te tonen worden in hoofdstuk 4 per deelgebied de mogelijkheden voorbeeldmatig uitgewerkt.

Hoofdstuk 5 vertaalt de gebiedsvisie in een ontwikkelingsprogramma. Dit kan zowel aanvullend onderzoek betreffen als concrete inrichtingsmaatregelen, waarbij de schop daadwerkelijk de grond in gaat. Hierbij is onderscheid gemaakt naar de korte termijn (0-2 jaar), de middelkorte termijn (2-5 jaar) en de middellange termijn (tot 20 jaar).

1850

2. DELFTSE HOUT

2.1 Geschiedenis

De geschiedenis van de Delftse Hout laat zich beschrijven aan de hand van een kaartvergelijking.

1711 - 1712

In 1711-1712 brengt de tweeling Kruikius, in opdracht van het Hoogheemraadschap Delfland, Delft en haar wijde omgeving in kaart. Deze Cruquiiskaart geldt als eerste zeer gedetailleerde opmeting. Deze kaart laat zien hoe Delft als een geconcentreerde stad in het land lag, als het ware door het land werd omspoeld. Hier woonde men veilig, door vestingwerken omgeven, beschermd tegen aanvallen van buitenaf.

Het bolwerk markeerde de scheiding tussen stad en land. Binnen de vesting vierde het stedelijk leven hoogtij, buiten de vesting lagen de landerijen. Weilanden met koeien op de nattere gronden, graan en koren op de hogere gronden.

Direct buiten de stad lagen de tuinen van de stad, nutstuinen, hier werden groenten en fruit verbouwd, lagen de hopakkers van de bierbrouwerijen.

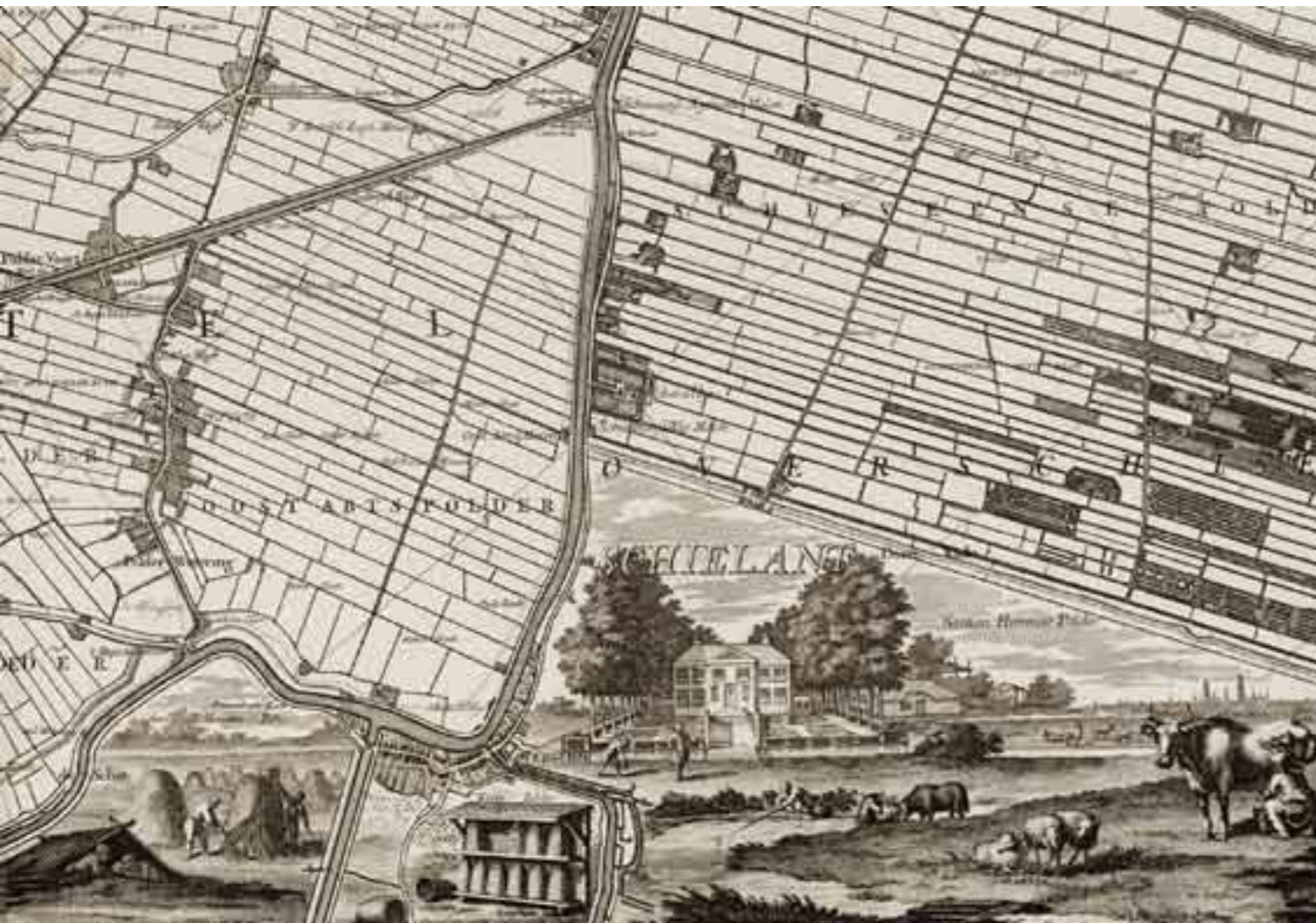
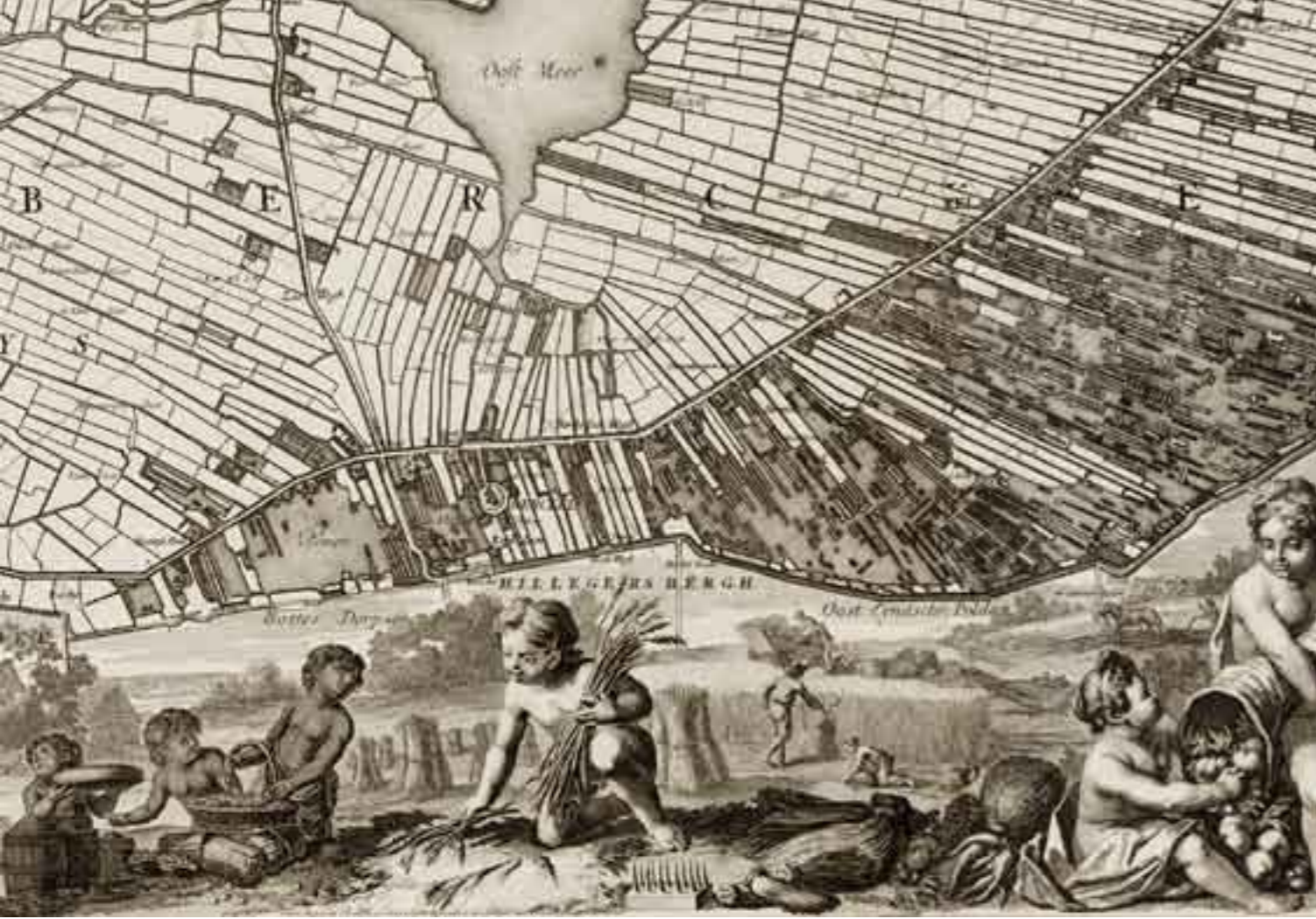
Delft is vooral met het water, de Vliet en de Gaag, en de jaagpaden langs deze watergangen, met het ommeland en de steden in de omgeving verbonden.

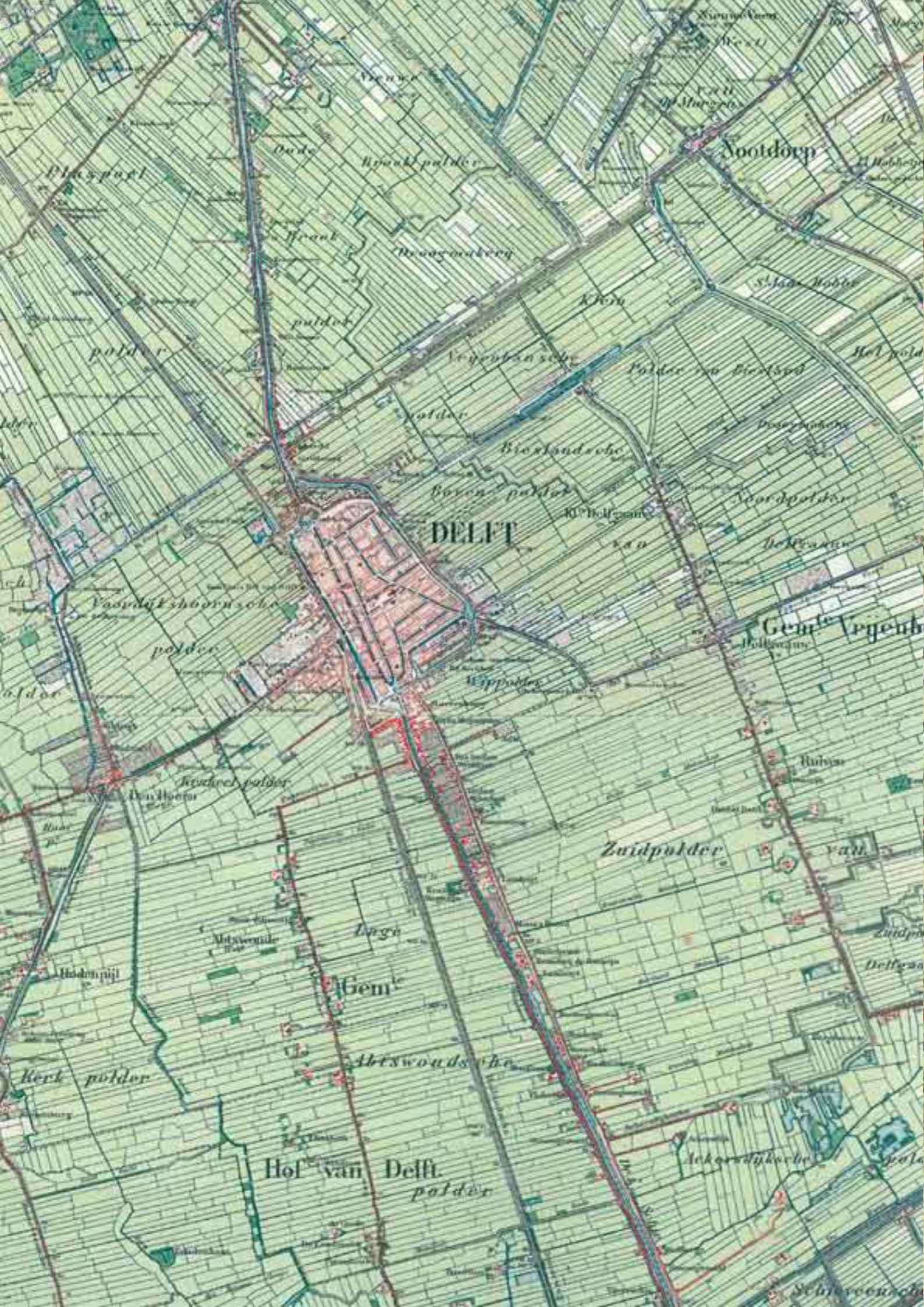
Om Delft ligt een polderlandschap. Molens malen de polders droog. De kaart toont de twee molentjesvaart en de Molensloot, watergangen die tot op de dag van vandaag aanwezig zijn. Ook toont de kaart hoe in de omgeving van Delft veen wordt gestoken, met name in de Kleyn Vryenbanse Polder en achter in de Bieslantse polder. In de vervening klinkt de oorspronkelijk kavelstructuur nog door.

1850

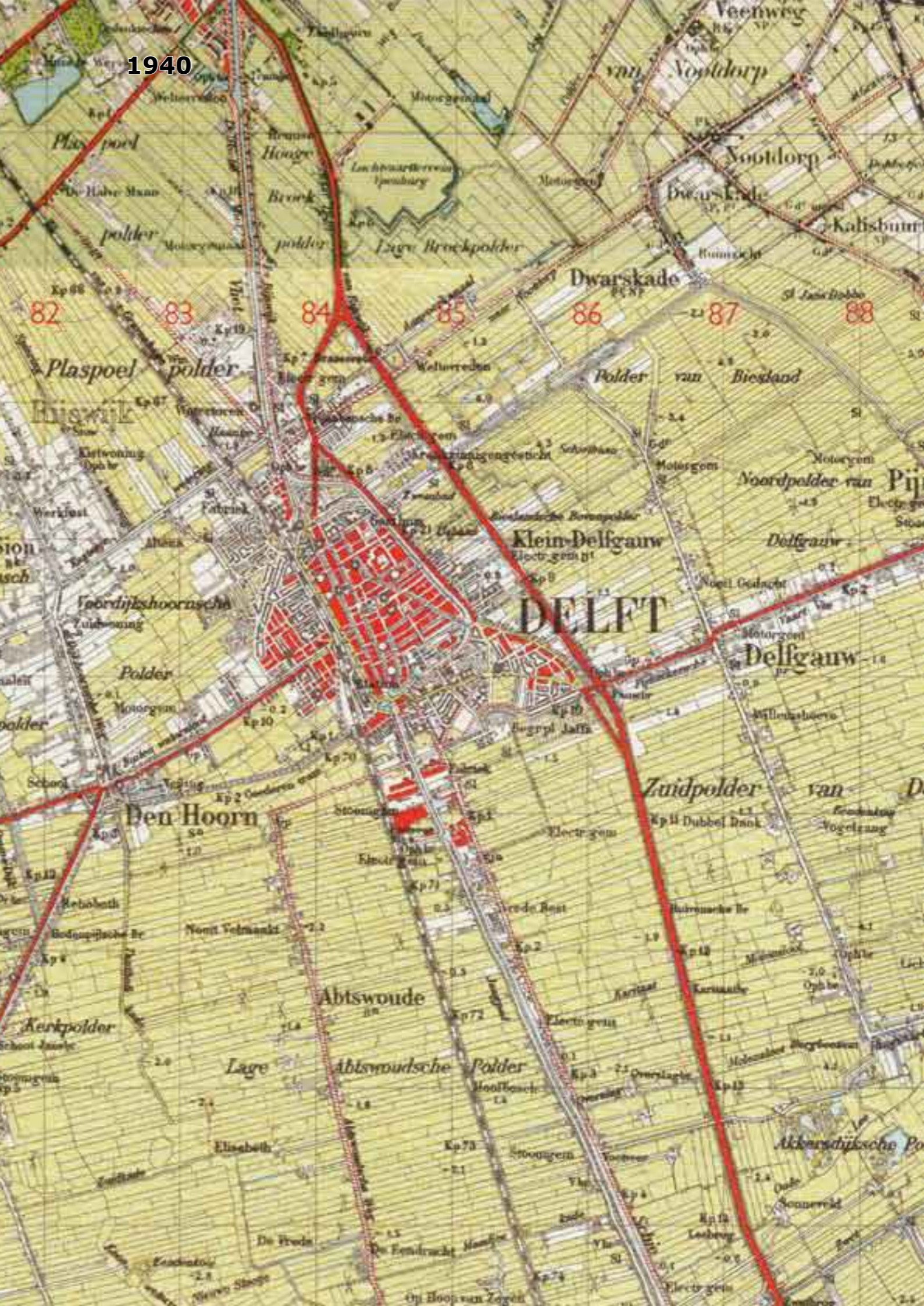
De kaart van 1850 toont een vrijwel ongewijzigd beeld. De belangrijkste wijzigingen vinden in de omgeving van de stad plaats.

De kaart toont de aanlegfase van de spoorlijn Den Haag-Rotterdam. De veenplassen van de Klein Vryenbansche polder zijn inmiddels drooggemalen en ingericht. Daarentegen zijn nu grote delen van de Bieslantse polder, maar nu dichterbij de stad, verveend, waarbij op grote schaal veenplassen zijn ontstaan.

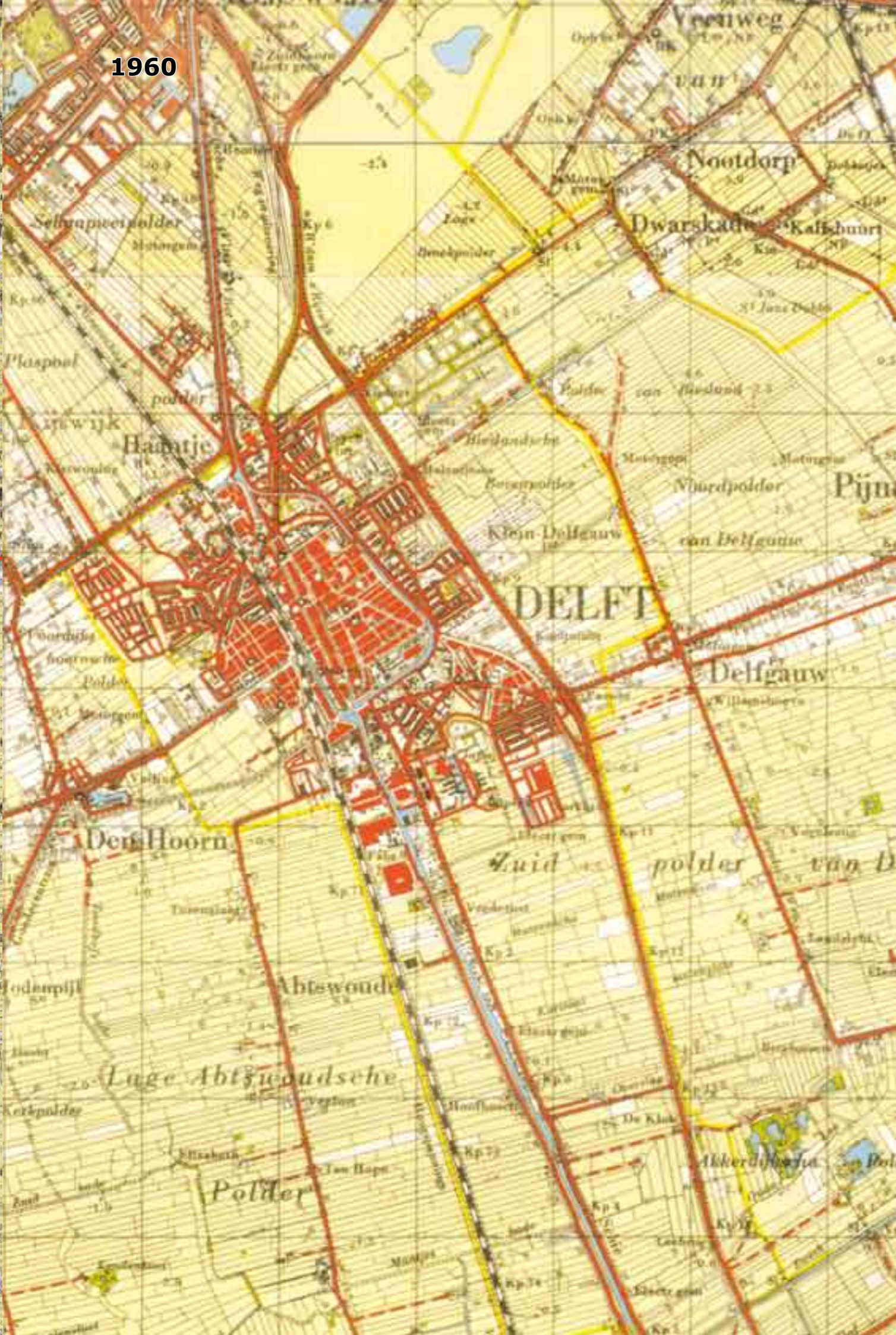

1940

1960

1900

De kaart van 1900 toont hoe Delft voor het eerst uitbreidt buiten de omgrachting. Alle veenplassen zijn drooggemalen. Bescheiden kaden markeren het onderscheid tussen drooggemaakte vervening en het onvergraven bovenland.

1940

Het kaartbeeld 1940 toont de eerste grote veranderingen. Deze veranderingen hebben betrekking op:

- de verbeterde ontsluiting over land: spoor en weg
- de groei van de stad
- het gebruik van het land

De spoorlijn is inmiddels in gebruik. Delft heeft een station op de drukke spoorlijn Den Haag - Rotterdam. Ook via de weg is de stad beter ontsloten. De kaart toont de ontwikkeling van het Rijkswegennet. De A13 is aangelegd en de jaagpaden langs Vliet en Gaag zijn getransformeerd tot brede autowegen.

De stad maakt een sterke groei door. Na de aanleg van het station breidt Delft vooral in westelijke richting uit, over het spoor. Daarnaast vindt uitbreiding plaats bij de aantakking op de A13.

Op enige afstand van Delft is het luchtvaartterrein Ypenburg ontwikkeld. Direct buiten de stad, aan de overzijde van de A13, dient zich in de aanleg van De Hertenkamp de voorbode van de latere recreatieontwikkeling aan.

1960

De kaart 1960 toont de verdere groei van de stad. Het gebied tussen de oude binnenstad en de nieuwe Rijksweg A13 verstedelijkt. 'Over de A13' breidt het recreatief gebruik van het buitengebied zich uit. Naast de Hertenkamp worden de sportterreinen aangelegd. Vliegveld Ypenburg is sterk in omvang gegroeid.

1985

De kaart van 1985 toont de stedelijke expansie. Aan de overzijde van de A13 ontstaat, evenwijdig aan de weg, een groter aaneengesloten recreatiegebied. Naast het sportpark en de Hertenkamp zijn het bos- en recreatiegebied Delftse Hout (met kinderboerderij, camping, waterspeelplaats), het arboretum, de begraafplaats, volkstuinten en een recreatief heringerichte vuilstort aangelegd. Bij Nootdorp en Delfgauw ontwikkelen zich grote kascomplexen.

2000

In het kaartbeeld 2000 is de transformatie compleet. Delft is omgeven door een net van snelwegen. De A13 oefent een grote aantrekkingskracht uit op functies die aan een snelle bereikbaarheid en / of perfecte zichtbaarheid zijn gebonden. Aan de A13 ontwikkelt zich een veelheid van functies en complexen, van Ikea tot Mac Donalds, van Kartcentrum tot Shurgard, van Xotus tot Samsung. Het recreatiegebied aan de oostzijde van de stad bleek de opmaat voor een veel grotere recreatieontwikkeling, die zich uitstrekt tot aan Zoetermeer. In het verlengde van de Delftse Hout zijn het Bieslandse Bos, de Balij en het Floriadebos ontwikkeld of in ontwikkeling. Hierdoor ontstaat van Delft tot aan Zoetermeer een vrijwel aaneengesloten groene as. De glasgebieden bij Delfgauw en Nootdorp zijn uitgebreid. Vliegveld Ypenburg is tot Vinexwijk ontwikkeld. Daarmee strekt de verstedelijking zich nu voor het eerst tot over de A13 uit. Ypenburg, Nootdorp, Delfgauw / Emerald liggen als een ring rond het vergrote recreatiegebied.

2020

In 2020 zijn de wijken rond de Delftse Hout (Ypenburg, Pijnacker-Nootdorp, Emerald) voltooid en is ook het bosgebied De Balij volledig gerealiseerd.

De Delftse Hout vormt het kopeinde van een groengebied dat zich uitstrekt tot aan Zoetermeer. Dit groengebied is door stedelijk gebied omsloten, ligt als een 'central park' temidden van het stedelijk weefsel van Haaglanden.

Ten opzichte van 1711 is de situatie volledig omgedraaid. Van stad in het land naar land in de stad. Delft wordt niet langer omspoeld door het land, maar wordt omgeven door andere steden, maakt deel uit van het stedelijk netwerk van de Zuidvleugel.

2.2 Sterke punten van de Delftse Hout

Het groene goud

De Delftse Hout vormt een groot aaneengesloten groengebied grenzend aan de stad. Dit groen buiten de stad is 'het goud van Delft'. Dit maakt dat er letterlijk nog ruimte is, ruimte om adem te halen, ruimte voor recreatie en ontspanning, ruimte voor waterberging, ruimte voor de natuur.

De groene ruimte vormt de tegenhanger van de stad. Hier verlaat men de hectiek van het stedelijk leven en vindt men rust en ruimte, kan men ontspannen. Hier kan men ver van zich afkijken, ziet men wolkenluchten overdrijven en voelt men de wind door de haren waaien. Hier ruikt men het vers gesneden gras en hoort men in de verte de leeuwerik zijn lied zingen. Kortom hier ervaart men een omgeving die essentieel anders is dan de stedelijke omgeving waarin men woont en werkt. De aanwezigheid van de groene ruimte voegt complementaire kwaliteiten aan de stad toe op zeer geringe afstand van die stad.

Daarbij is de groene ruimte van betekenis voor de natuur en de natuurbeleving.

Hier ziet men zwanenbloemen in slootkant bloeien en grutto's op stelten door het hoge grasland gaan. Hier beleeft men een ander soort ordening en een ander soort natuur dan in de stad. Hier kan men letterlijk van de gebaande paden afwijken.

Authenticiteit

Onze wereld globaliseert. Afstanden worden steeds betrekkelijker. Globalisering vindt zijn tegenhanger in lokalisering. Met het groter worden van de wereld neemt de behoefte toe 'ergens bij te horen', je wortels te weten. In de hectiek van de snel veranderende wereld is de samenleving op zoek naar veilige thuishavens, naar plekken die 'eigen' zijn.

Authenticiteit is in toenemende mate een kernbegrip. We zijn op zoek naar authentieke omgevingen. Authenticiteit heeft te maken met oorspronkelijkheid, met herkenbaarheid van het verleden. Uit belevingsonderzoek (Couterier,F; 1991) blijkt dat mensen landschappen met een sterk herkenbaar verleden als positief ervaren.

De Delftse Hout kent een grote mate van authenticiteit. In het landschap van de Delftse Hout en omgeving is verleden herkenbaar aanwezig. De herkenbaarheid van het verleden schuilt in de aanwezigheid van historische structuren en elementen als:

- De historische kaden, die het onderscheid tussen de polders en tussen onvergraven bovenland en droogmakerij bepaalden
- De oude boerderijlinten, zoals de bebouwing aan de Noordeindse weg, deze hebben met hun smalle wegprofiel, historische boerderijen en zwaar geboomte een geheel eigen sfeer, intimiteit.
- Klein Delfgauw, dat als een agrarisch buurtschap in de ruimte ligt.
- De molenstompen, die herinneren aan de periode waarin de veenmeren zijn drooggemalen waarna de molens het waterpeil konden beheersen,
- Watergangen als de Molensloot en de Tweemolentjesvaart, die al op de Cruquiuskaart staan ingetekend en in de ontginning en waterbeheersing van het gebied een cruciale rol hebben gespeeld,
- Het sluisje aan het begin van de Tweemolentjesvaart, dat zichtbaar maakt hoe stad en land lange tijd ook functioneel door het water met elkaar verbonden zijn geweest.
- De Hertenkamp, de eerste ontwikkeling in de transformatie van dit gebied tot 'publieke tuin' van Delft, tot gebied waar men de stad verlaat en kan verpozen en ontspannen.
- Het kerkenpad bij Klein Delfgauw
- Historische zichten op Delft.

Binnen het gebied is een aantal parels aanwezig, 'Martin Kers -achtige landschappen', een kalender waardig. Denk aan het knotwilgenlaantje, de Tweemolentjesvaart, de grote spiegelande vijver, het zicht op de torens van Delft.

Recreatie

De Delftse Hout kent een grote verscheidenheid aan recreatief aanbod. Op zomerse dagen fungeert de grote plas met haar oevers als stadsstrand, wordt op de weilanden op grote schaal gevoetbald en gebarbecued. In de winter is het prima schaatsen. Gedurende het gehele jaar is het gebied populair voor wandelen, joggen, de hond uitlaten.

Daarbij beschikt het gebied over een aantal prima horecamogelijkheden, die bijdragen aan de aantrekkelijkheid van het gebied als bestemming voor een 'uitje vanuit de stad'. Het Rieten Dak, Knus en de Schaapskooi bieden een gevarieerd aanbod en noden ieder op hun manier uit tot verpozen.

Tal van verenigingen zijn in dit gebied gehuisvest. Tot slot is het gebied van belang voor de natuureducatie, denk aan de schooltuin, de kinderboerderij en het Milieueducatiecentrum de Papaver.

Natuur

De Delftse Hout is rijk aan natuur en aan natuurlijkheid. De Tweemolentjes vaart is een uniek restant van de oorspronkelijke veenplaat. Dit gebied is ecologisch van grote waarde. Het open weiland aan de Korftlaan, met het buurtschap Klein Delfgauw, vormt het rudiment van wat ooit een uitgestrekt agrarisch gebied was. Dit gebied herinnert aan een rijk agrarisch verleden. In weerwil van haar beperkte omvang is het een belangrijk gebied voor weidevogels. Hier treft men grutto's en ooievaars, ziet men de lepelaar overvliegen.

De Delftse Hout is rijk aan water. In sloten kan men kikkervisjes vangen, salamanders zoeken. Wat men tijdens de natuureducatie leert kan hier onmiddellijk aan de praktijk worden getoetst.

2.3 Zwakke punten van de Delftse Hout

Bereikbaarheid vanuit de aanliggende woongebieden

De samenhang tussen de Delftse Hout en de aanliggende woongebieden is slecht ontwikkeld. Dit betreft zowel de bereikbaarheid vanuit de historische stad als de verknoping met de nieuwe woonwijken als Ypenburg en Emerald.

De Delftse Hout is door de A13 van het aanliggend stedelijk gebied afgesneden. Wie vanuit Delft de Delftse Hout wil bezoeken moet zich een weg zoeken onder de A13. Men bereikt het recreatiegebied via enge tunneltjes.

Was aanvankelijk de A13 een scherpe snede tussen stad en recreatiegebied, in de loop der jaren heeft zich aan de snelweg een dusdanig scala aan voorzieningen ontwikkeld dat thans sprake is van een scheidende zone. Met de ontwikkelingen aan de A13 is de barrièrewerking toegenomen.

Met de aanleg van Emerald en Ypenburg reikt de stad tot aan de Delftse Hout. Veel mensen wonen met hun deur aan of vrijwel aan de Delftse Hout. Maar de interactie tussen stad en recreatiegebied is beperkt. Vanuit de stad zijn er nauwelijks mogelijkheden het recreatiegebied in te gaan. Er is geen sprake van structuren welke zich vanuit de wijken voortzetten tot in het recreatiegebied, of omgekeerd, die vanuit het recreatiegebied reiken tot in de nieuwe wijken.

Onaantrekkelijke entrees

Wie vanuit de binnenstad de weg naar de Delftse Hout heeft weten te vinden ontmoet, nadat de tunnel onder de A13 is gepasseerd, als eerste een reeks van parkeerplaatsen, P1 tot en met P7. De entrees vormen geen hartelijk welkom, nodigen niet uit het gebied daadwerkelijk te bezoeken. Bij binnenkomst zijn er onvoldoende mogelijkheden om het gebied 'in te zien' en te overzien, om vast te kunnen stellen waar men zich veilig en prettig voelt, waar men naar toe wil.

Parkeren en (auto)verkeer

De parkeervelden zijn gedimensioneerd op het opvangen van de piekbelasting. Zij zijn van een maat die bij een middelgroot winkelcentrum niet zou misstaan. Daarmee sluiten de parkeervelden niet aan bij de verwachting van de bezoeker die de stad verlaat om in het buitengebied - in de vrije natuur - te gaan recreëren.

De meeste tijd liggen de parkeervelden er desolaat bij. Een verlaten parkeerveld biedt een troosteloos aanblik, confronteert de bezoeker met het inzicht dat deze op het verkeerde moment op de verkeerde plaats is.

De parkeerterreinen liggen verspreid over het gebied. Dat maakt dat men vrijwel overal met de auto kan komen, dat er vrijwel overal autoverkeer is. Het autoverkeer conflicteert met het verkeer van fietsers en voetgangers. Zeker op de smalle wegen en kaden wordt deze menging van autoverkeer en voet- / fietsverkeer als gevaarlijk ervaren.

De dichtheid aan wegen, parkeerplaatsen, fiets- wandel- en ruiterspaden maakt dat men door de paden het bos niet meer ziet.

Gebrek aan samenhang

De Delftse Hout is opgebouwd uit een veelheid aan deelgebieden. Van noord naar zuid passeert men een scala aan sferen en gebruiksmogelijkheden:

- Sportcluster
- Hertenkamp
- Twee molentjesvaart
- Volkstuinen
- Plas met ligweiden
- Waterspeelplaats
- Kinderboerderij
- Caravanterrein
- Milieueducatiecentrum
- Arboretum
- Stadscamping
- Begraafplaats
- Recreatieheuvels op de voormalige vuilstort

De samenhang der dingen is echter beperkt. Het is meer een optelsom van elementen en voorzieningen dan een sterk ruimtelijk totaal.

Daarbij is de interne ontsluiting van noord naar zuid slecht ontwikkeld. Het is lastig om van de voormalige vuilstort door het gebied zelf naar het sportcluster te fietsen / te wandelen. Het sportcluster Brasserskade is geïsoleerd en maakt in de beleving geen deel uit van de Delftse Hout. Daardoor blijven veel plekken onontdekt. Hertenkamp en arboretum zijn welhaast 'geheime tuinen'.

Het weiland aan de Korftlaan is een prachtige open ruimte, doorkruist door het kerkenpad, met een schitterend zicht op Klein Delfgauw.

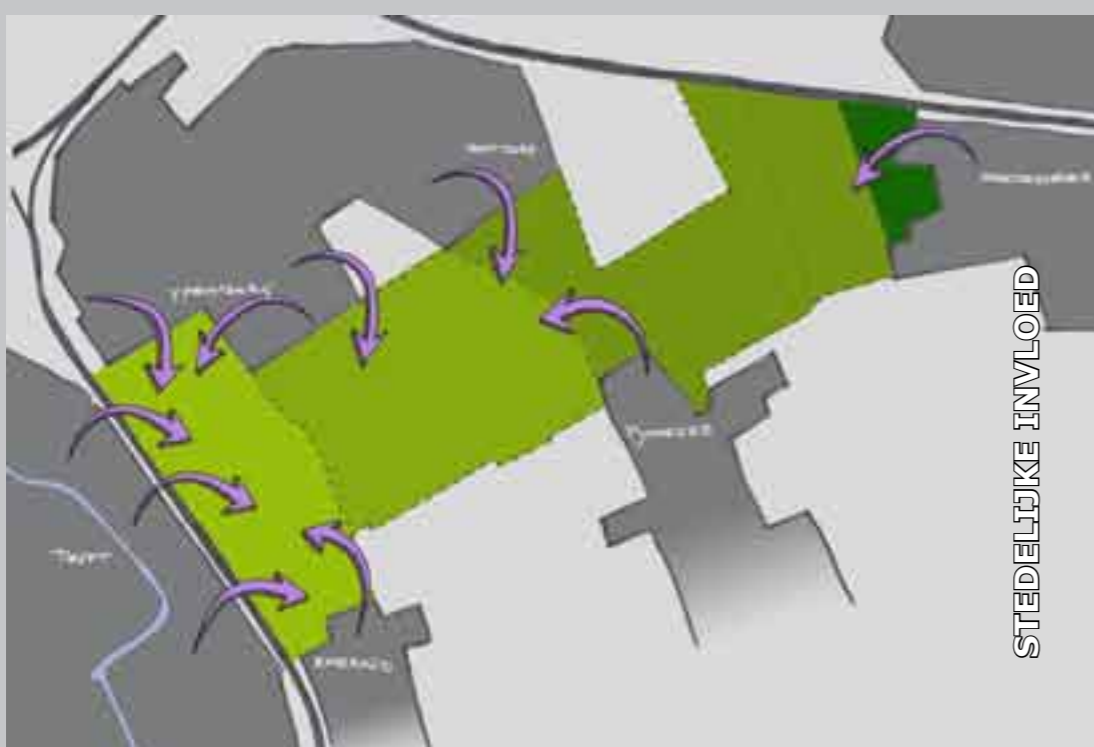
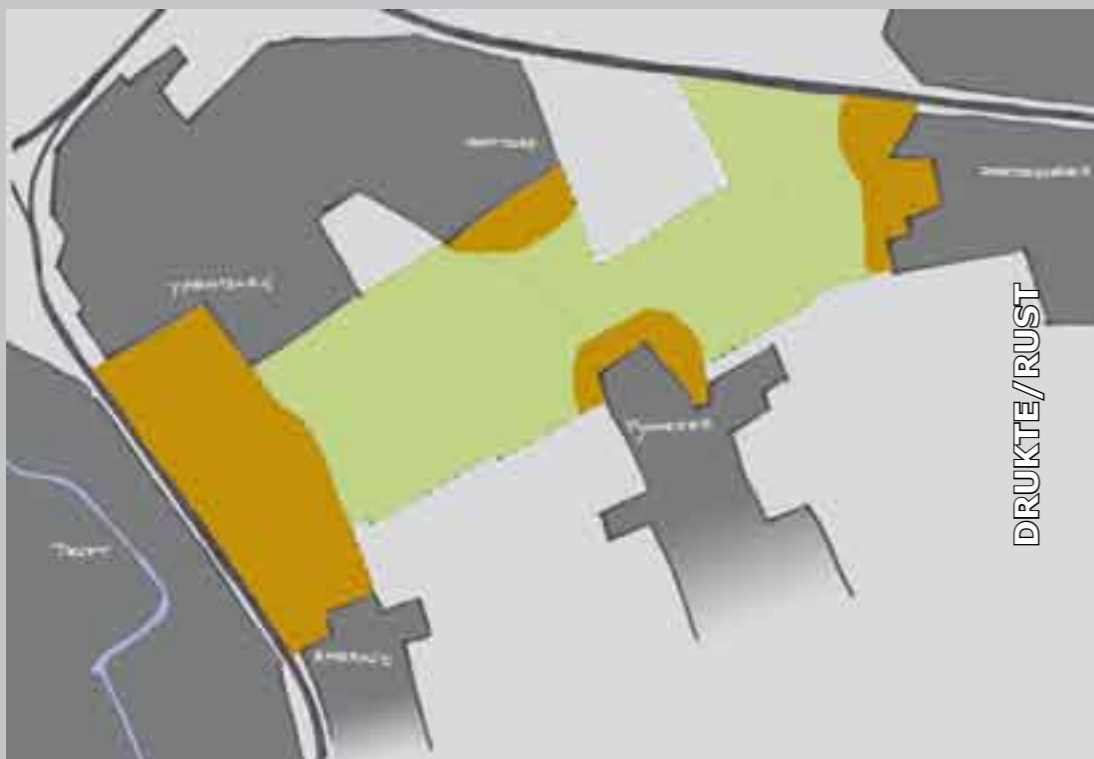
Maar het is onduidelijk zijn dat deze ruimte onderdeel vormt van de Delftse Hout. Het lijkt alsof de Delftse Hout hier stopt. Daardoor is ook onduidelijk dat het achterliggend gebied (het park op de voormalige vuilstort, de sportvelden, tuinen en begraafplaats) ook nog deel uit maken van de Delftse Hout en een bezoek waard zijn.

De Delftse Hout huisvest een veelheid aan verenigingen. De meeste hebben hun domein zorgvuldig afgezet. De 'verhekkings' die hiervan het gevolg is, is zowel ruimtelijk als ecologisch ongewenst. De veelheid aan verenigingen maakt dat delen van de Delftse Hout het karakter hebben van privaat domein. Dit staat op gespannen voet met de openbaarheid van het gebied.

Beheer en onderhoud

Van een openbaar recreatiegebied mag men verwachten dat alles schoon, heel en veilig is. Dat is niet altijd het geval. In het verleden is gekozen voor extensief onderhoud. Hierdoor liggen sommige delen van de Delftse Hout er verwaarloosd bij. Een verminderd onderhoud kan ertoe leiden dat paden op den duur voor hele groepen onbruikbaar zijn, dat groen verwildert en dat uiteindelijk ook de sociale veiligheid, of tenminste het gevoel van sociale veiligheid, afneemt. Daarbij laat de waterkwaliteit te wensen over. Van een recreatiegebied met als een van de grote trekkers 'de grote plas' mag men verwachten dat de waterkwaliteit aan de hoogste eisen voldoet.

3. GEBIEDSVISIE

Algemeen

Anders dan ten tijde van aanleg, toen de Delftse Hout een op zich zelf staand groengebied vormde, maakt de Delftse Hout thans deel uit van een groenstructuur die reikt tot aan Zoetermeer. Dit biedt de mogelijkheid andere functieaccenten te leggen. Afstemming met de visies van de regiopartners op het grotere groengebied kan leiden tot een afwisseling van intensief en extensief gebruik, in grotere eenheden dan de zonering uit de gebiedsvisie 1993.

Uitgangspunt bij de ontwikkeling van de Delftse Hout is "natuur en recreatie in een stadspark setting". Hiermee wordt ingespeeld op de toenemende recreatiedruk op het gebied. Waar programma wordt toegevoegd dient dit zich te voegen in dit uitgangspunt.

De Delftse Hout is een openbaar parkgebied, dat zich kenmerkt door krachtige collectieve kwaliteiten. Het gebied huisvest ook verenigingen. Inzet is het verminderen van afgesloten (geprivatiseerde) terreinen. Volkstuincomplexen en sportterreinen dienen 'doorloopbaar' te worden, sportclubs dienen waar mogelijk voorzieningen te delen. Voor verenigingsterreinen wordt een kwaliteitsslag nagestreefd. Waar herinrichting van terreinen aan de orde is moet deze leiden tot een intensiever gebruik, een algehele versterking van de ruimtelijke kwaliteit en het toevoegen van collectieve kwaliteiten.

De Delftse Hout is rijk aan water. De waterkwaliteit laat te wensen over. Dit heeft een negatief effect op zowel de ecologische kwaliteit van het water en alles dat daaraan is verbonden als op de bruikbaarheid van het water voor de recreatie. Uitgangspunten zijn het verbeteren van de waterkwaliteit en het verbeteren van de bruikbaarheid van het water.

Krachtig raamwerk paart stabiliteit aan flexibiliteit

Recreatiegebieden als de Delftse Hout zijn enerzijds gebaat bij duurzaamheid en stabiliteit en heeft anderzijds ruimte tot flexibiliteit.

Stabiliteit

Er gaat veel tijd overheen alvorens door de mens aangebrachte beplantingen tot wasdom zijn gekomen, en duurt vaak nog langer alvorens natuurwaarden tot ontwikkeling komen. De Delftse Hout, aangelegd in de jaren zeventig van de vorige eeuw, begint nu daadwerkelijk volwassen te ogen.

Flexibiliteit

De wensen die de samenleving aan recreatiegebieden stelt veranderen. Vanuit de recreatie komen andere vragen op het gebied af. Ook recreatiegedrag is aan tijdbeelden, aan mode onderhevig. Ten tijde van aanleg waren bloementuinen, speel- en ligweiden en volkstuinten gewilde voorzieningen, en had nog niemand van skeeleren, mountain-biken, nordic-walken of speelbossen gehoord.

Om zowel in te spelen op de wens tot stabiliteit als op de behoefte aan flexibiliteit is het van belang een krachtig en stabiel ruimtelijk raamwerk te ontwikkelen, waarbinnen ruimte is voor een meer flexibele invulling.

Er is een aantal overwegingen om het raamwerk te enten op de landschappelijke ondergrond. Door aan te sluiten op de landschappelijke ondergrond ontstaan mogelijkheden om de cultuur historische onderlegger een hernieuwde zeggingskracht, een vernieuwde betekenis te geven. Daarmee kan de authenticiteit van dit gebied als onderscheidend kenmerk aan kracht winnen. Door aan te sluiten op de landschappelijke ondergrond ontstaan er mogelijkheden om stad en land, Delft en Delftse Hout sterker met elkaar te zwaluwstaarten. De landschappelijke ondergrond is oost-west gericht. Van noord naar zuid is sprake van een grote variatie zowel in ruimtelijk beeld als in programma. Door de oost-west gerichte structuren te benadrukken ontstaat een sterk kader dat ruimte laat voor zowel een programmatische als een ruimtelijke afwisseling van noord naar zuid.

Assen verbinden

Er worden drie oost-west gerichte hoofdassen ontwikkeld die de stad Delft met haar buitenuit de Delftse Hout vervlechten. Bij deze drie assen is een verbeterde kruisbaarheid van de A13 essentieel. Drie assen, ieder met een onderscheidende signatuur:

- Een natuur-as: de Tweemolentjesvaart, met zicht op de toren van de Lutherse kerk.
- Een stedelijke as: de as die vanaf de Koepoort tot aan de grote plas loopt.
- Een educatieve as, die vanuit de binnenstad naar de milieu-educatieve voorzieningen aan de rand van de stad voert en vandaar doorloopt tot in het Bieslandse Bos; deze as wordt gevormd door de Korftlaan / Molensloot.

Daarnaast wordt een ritmiek aan nevenassen ontwikkeld welke eveneens oost-west zijn georiënteerd.

- De Brasserskade,
- De as langs de Hertenkamp, die de Delftse Hout tevens koppelt met het nieuwe woongebied van Ypenburg,
- De zichtas op de Oude Jan,
- Het kerkenpad,
- Het knotwilgenlaantje onderlangs de voormalige vuilstort.

Kruising tweemolentjesvaart-A13

Tweemolentjesvaart bij verdiepte ligging A13

Verbreding onderdoorgang A13

Gedeeltelijke verdieping A13

De mate waarin de voorgestelde hoofdasen tot in het hart van Delft kunnen penetreren wordt sterk bepaald door de wijze waarop de A13 wordt herontwikkeld. De historische structuurlijnen vanuit Delft naar het land zijn min of meer oost-west gericht. De A13 is destijds als een autonome infrastructurele laag letterlijk dwars over deze structuren gelegd. Hierdoor manifesteert de A13 zich als een dwarslaesie in de relatie tussen Delft en Delftse Hout.

Willen de voorgestelde hoofdasen daadwerkelijk kunnen functioneren als koppelstuk tussen Delft en Delftse Hout, de brug kunnen slaan tussen de stad en haar buitengebied, dan is het essentieel dat deze assen zo min mogelijk worden onderbroken door de A13.

Alleen dan kunnen de assen zich bewijzen als structuren die zich van ver in het land voortzetten tot aan het hart van Delft, en omgekeerd als structuren die vanuit het centrum van Delft reiken tot ver in het buitengebied.

Dan ligt de entree tot de Delftste Hout niet langer ergens achter de A13, maar liggen de toegangen tot de Delftse Hout al in de stad zelf. Dan kunnen de assen zich ontwikkelen tot groenblauwe lopers die de stedeling vanuit het centrum te voet of per fiets naar het groengebied voeren.

Wanneer herprofilering van de A13 aan de orde is, bijvoorbeeld bij verbreding, moeten worden ingezet op een heroverweging van aspecten als de ligging van de weg of de dimensionering van de onderdoorgangen. Het (gedeeltelijk) verdiept aanleggen van de A13 biedt kansen voor de relatie tussen stad en Delftse Hout en voor de leefkwaliteit van de aangrenzende woongebieden.

Wanneer herprofilering van de A13 niet aan de orde mocht blijken dan is het van belang dat de bestaande onderdoorgangen tenminste zodanig worden verbreed dat er licht, ruimte en royaal doorzicht ontstaat.

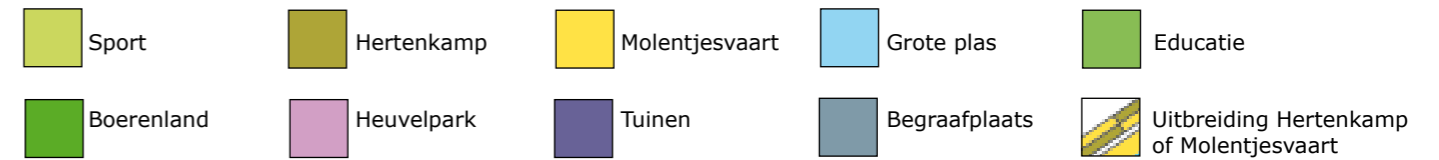
Clusters met verschil in sfeer, programma en gebruikintensiteit

In de huidige situatie is de Delftse Hout slechts op een beperkt aantal plaatsen onderscheidend. Dat zijn de 'parels' van de Delftse Hout'. Vaak is Delftse Hout onvoldoende uitgesproken, zowel in ruimtelijke kwaliteit als in programma.

Ook in ruimtelijke kwaliteit is de Delftse Hout, behoudens de grote plas, nergens echt uitgesproken. Ook op plekken met veel bomen is er door de grote paddichtheid niet echt sprake van een bosbeleving. Het arboretum is charmant, maar vormt een sterk op zich zelf staand element. Zo kent de Delftse Hout een veelheid aan incidenten, maar ontbeert het een samenhang die maakt dat het geheel meer is dan de som der delen.

Door te clusteren worden sterkere onderscheidende ruimtelijke sferen ontwikkeld. Daarbij kunnen ruimtelijk meer uitgesproken beelden worden ontwikkeld, beelden die zich meer dan thans 'hechten' aan het netvlies. Beelden die zo onderscheidend zijn dat ze op zich al tot een bezoek aan de Delftse Hout verleiden.

Tussen de assen worden clusters ontwikkeld met een onderscheidende sfeer en programma. Daarbij wordt ook verschil in gebruikintensiteit ontwikkeld. De grote plas en omgeving is een gebied dat meer wordt geïntensiveerd, het boerenland een gebied dat recreatief niet of minder wordt geïntensiveerd.

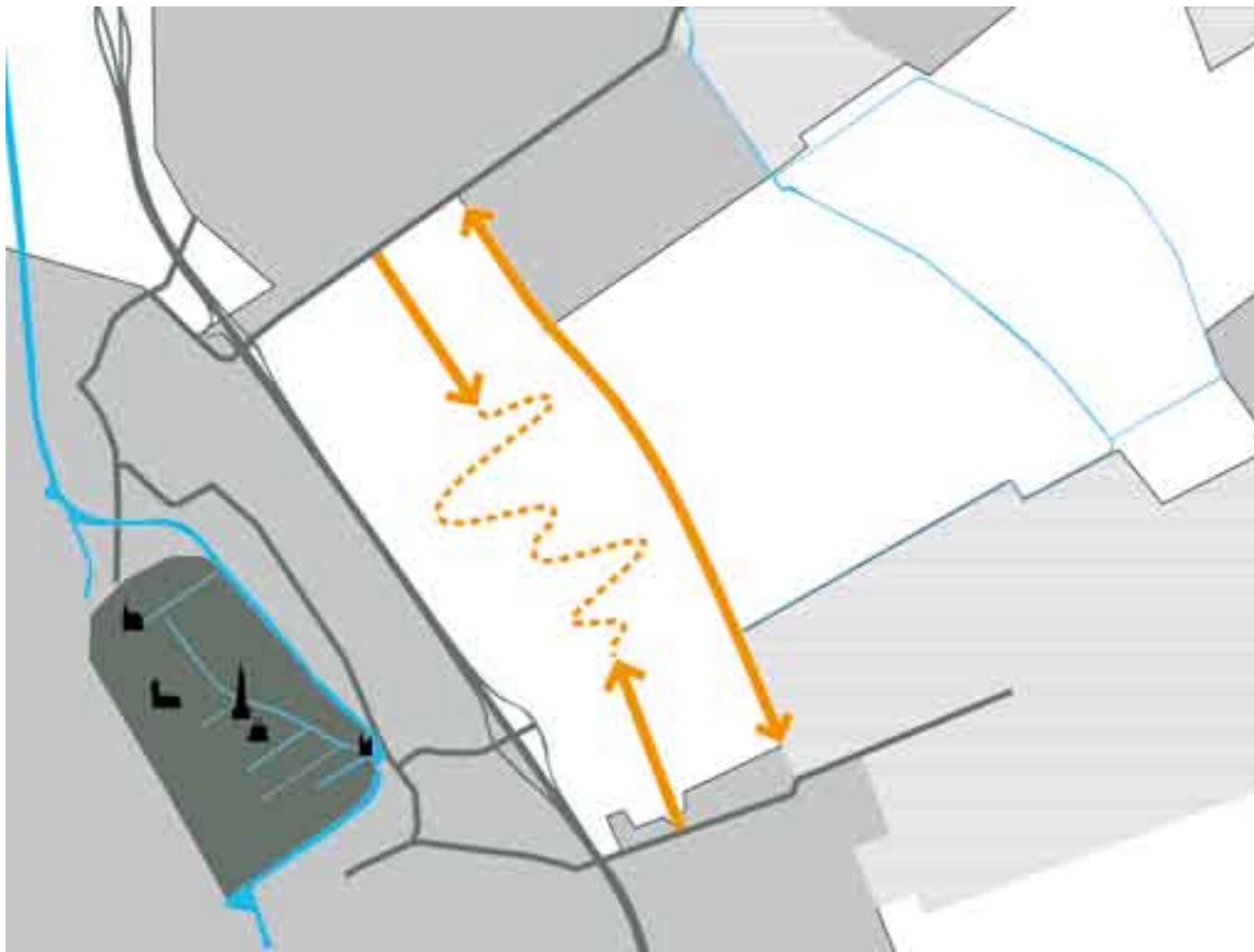
Toevoegen noord-zuid verbindingen

Zoals er 'assen' worden ontwikkeld die Delft met de Delftse Hout verbinden, zo worden ook de relaties met de aanliggende woongebieden Emerald en Ypenburg versterkt. Hier worden sterke 'entrees' ontwikkeld. Anders dan bij de 'assen' kan met de ontwikkeling van deze 'entrees' niet worden aangesloten op de historische kavelstructuur.

Deze entrees worden gevormd door een markante toegang, die zodanig is gepositioneerd dat deze naadloos aansluit op de aan liggende stedelijke structuurlijnen.

Aansluitend op deze entrees worden twee krachtige noord-zuid verbindingen ontwikkeld die de verschillende sferen aaneenrijgen:

- een noord-zuid verbinding voor wandelaars die min of meer centraal door de Delftse Hout voert
- een lommerrijke fietsverbinding aan de oostrand van het gebied die goeddeels langs de oude boerenlinten en over de historische kaden voert.

Parkeren opvangen bij de hoofdentrees

In de huidige situatie dringt de auto ver de Delftse Hout in, met name rond de Grote Plas. De parkeerterreinen (P1 tot P7) zijn van een omvang die men eerder in de stad dan in het buitengebied zou verwachten. De dominante aanwezigheid van de parkeerterreinen doet afbreuk aan het karakter van recreëren in het buitengebied. Ook treden conflicten op tussen auto's en fietsen.

Er wordt ingezet op een versterkte bereikbaarheid van de Delftse Hout per fiets en te voet. Daarmee wordt het autogebruik teruggedrongen.

Tegelijkertijd wordt het aantal parkeerplaatsen gereduceerd. Het parkeren wordt geconcentreerd bij de hoofdaanvoeren van het autoverkeer: Brasserskade, Oostpoortweg en Delfgauwseweg, aan de Hoflaan, aan het begin van de Korftlaan en bij de busluis.

Daarbij worden de parkeerplaatsen zodanig ontworpen dat zij, ook wanneer zij niet worden gebruikt, kwaliteit aan de Delftse Hout toevoegen.

Vanaf de parkeervoorzieningen starten de verschillende routesystemen.

Verschillende routesystemen

Aanvullend op de assen / noord-zuid verbindingen wordt een drietal typen routes ontwikkeld, waar mogelijk met gebruikmaking van bestaande paden:

- Sfeerroute, samengesteld uit comfortpaden (geschikt voor ouderen, minder validen, kinderwagens of skeelers) welke langs de verschillende sferen voert.
- Een dwaalroute, samengesteld uit halfverharde paden, waarbij de recreant zelf zijn weg zoekt,
- Een laarzenpad, waarbij de recreant over eenvoudige wandelsporen het gebied doorkruist.

Mogelijk kunnen sommige bestaande paden verwilderen.

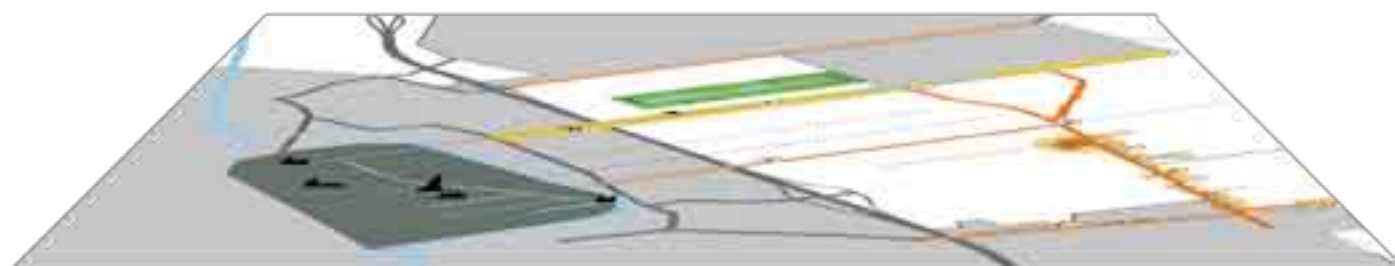
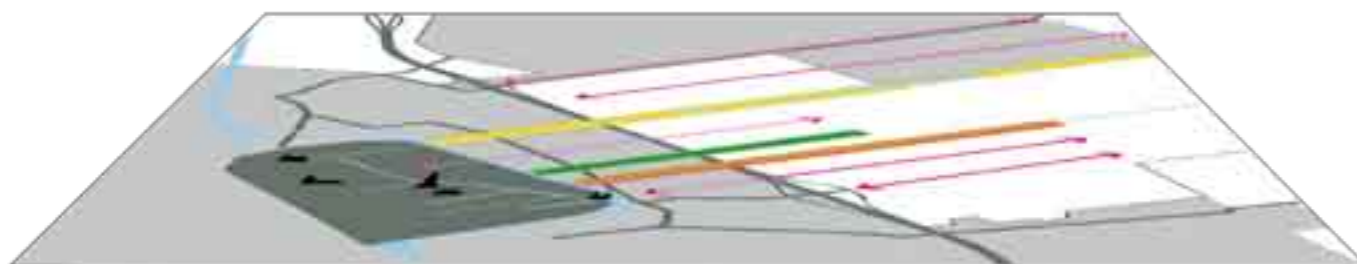
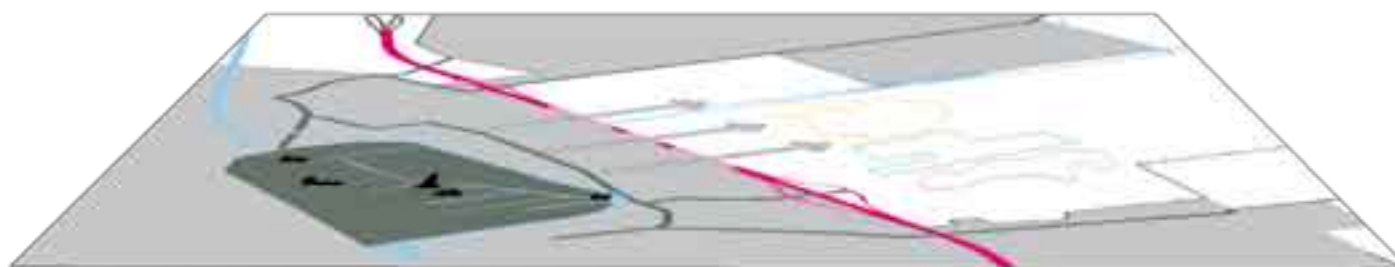
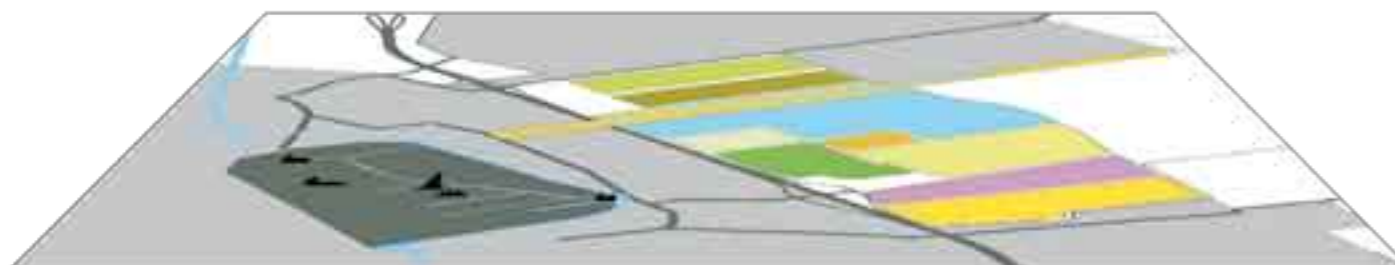
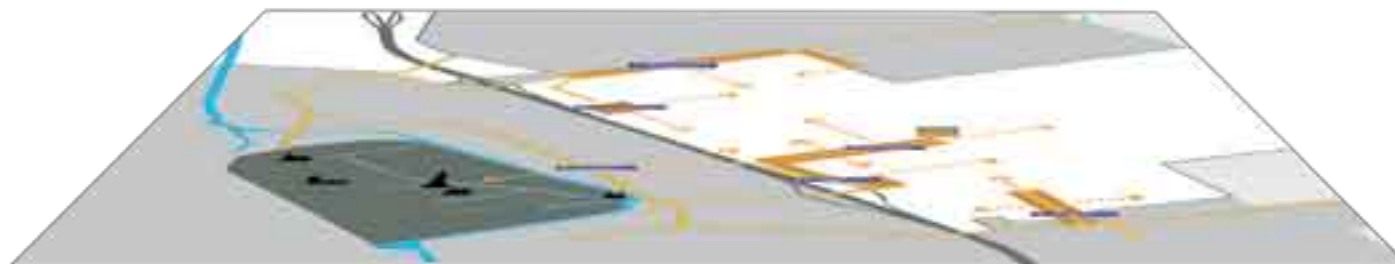
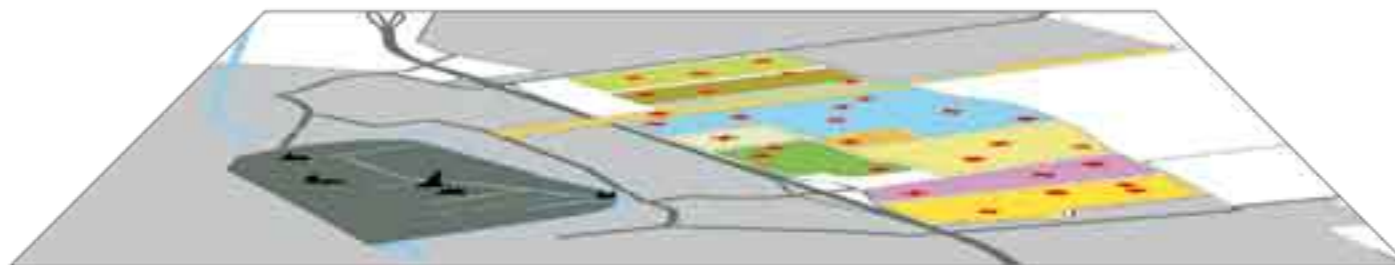
Huisstijl

Samenhang, eenheid in verscheidenheid, wordt niet alleen bewerkstelligd door het ontwikkelen van een ruimtelijke hoofdstructuur, maar ook door de introductie van een herkenbare huisstijl voor de verschillende inrichtingselementen, van 'bord tot bank'. Verwantschap in vormgeving van paden, bruggen, verlichting, banken, bebording en bewegwijzering versterkt de interne samenhang.

SAMENVOEGEN VERSCHILLENDE VISIELAGEN

SAMENVOEGEN VERSCHILLENDE VISIELAGEN

Ontwikkeling huisstijl

Opvang parkeren

Clusteren

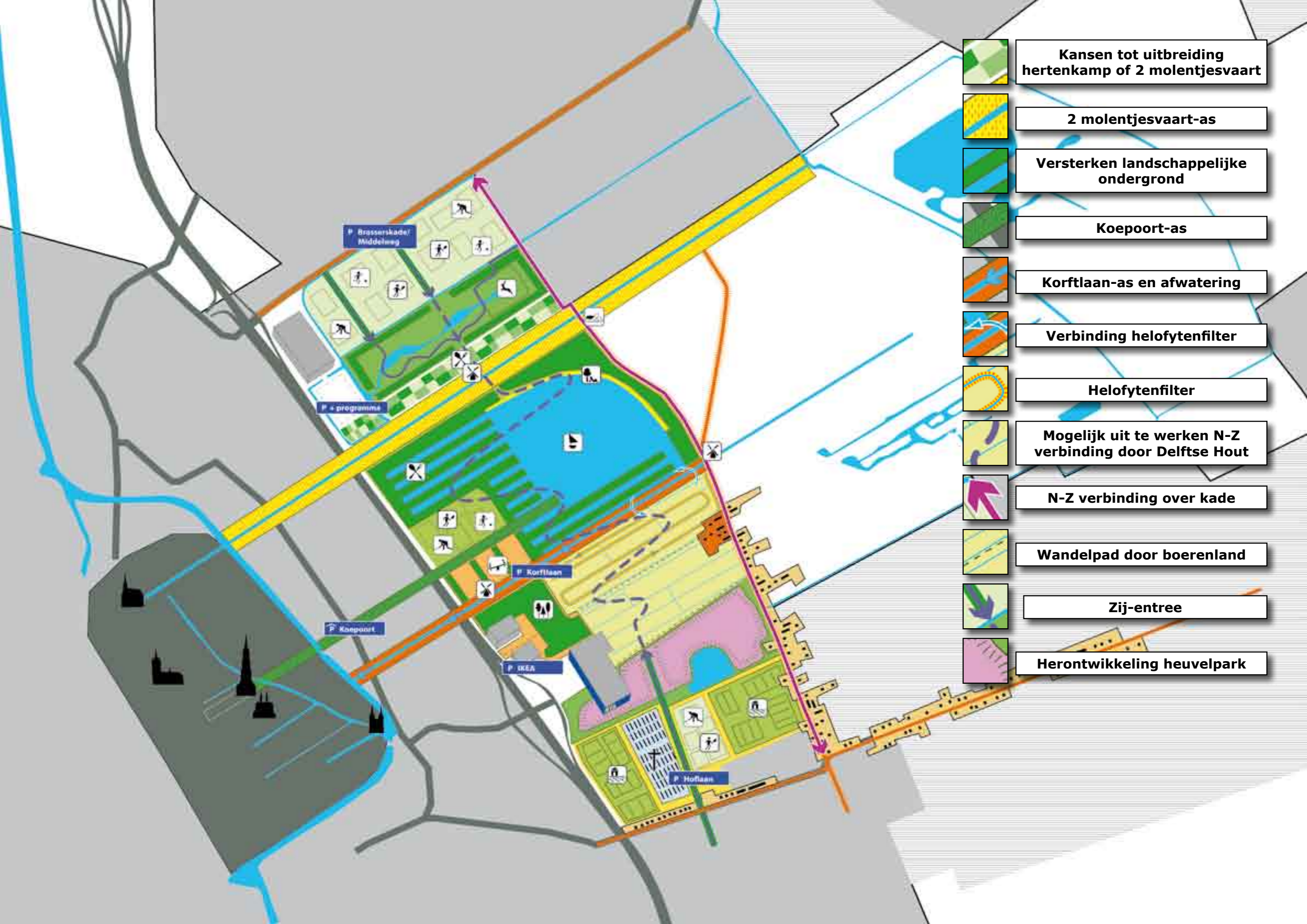
Verbinden

Verschillende routesystemen

Ontwikkelen assen

Zichtbaar maken
cultuurhistorie

GEBIEDS
VISIE

- **Kansen tot uitbreiding hertenkamp of 2 molentjesvaart**
- **2 molentjesvaart-as**
- **Versterken landschappelijke ondergrond**
- **Koepoort-as**
- **Korftlaan-as en afwatering**
- **Verbinding helofytenfilter**
- **Helofytenfilter**
- **Mogelijk uit te werken N-Z verbinding door Delftse Hout**
- **N-Z verbinding over kade**
- **Wandelpad door boerenland**
- **Zij-entree**
- **Herontwikkeling heuvelpark**

As tussen Hertenkamp en sportpark

As door Ypenburg

4. MOGELIJKHEDEN EN KANSEN

Hoofdstuk 3 geeft de gebiedsvisie weer. Dit betreft een strategische visie op hoofdlijnen. De voorgestelde ingrepen zullen doorgewerkt moeten worden naar het concrete schaalniveau. Om inzage te geven in mogelijkheden en kansen die de visie biedt worden in dit hoofdstuk beelden getoond op het meer concrete schaalniveau. Deze zijn gerubriceerd naar deelgebieden van de gehele Delftse Hout.

4.1 Brassershof, sportcluster en Hertenkamp

De sportcluster is een nogal afgesloten eenheid die bovendien een sterke parkeerdruk genereert. Er zijn op één klein bruggetje na geen directe relaties met de Delftse Hout. Hierdoor zal wie hier niet zelf sport of zijn sportende zoon of dochter begeleidt er niet snel naar toe gaan. Ook de Ypenburgse Poort met de kassen van Xotus, de hotels, de kartbaan en de Mac Donalds heeft geen toegang tot de Delftse Hout.

In de eerste helft van 2008 is het sportpark Brasserskade gemoderniseerd. De toepassing van kunstgras moet hier leiden tot een intensiever gebruik. De kansen en mogelijkheden zitten vooral in het toevoegen van collectieve kwaliteiten en het meer verbinden met de andere delen van de Delftse Hout. Ook is het essentieel dat de toegankelijkheid vanuit de aanliggende woongebieden wordt versterkt.

Het Hertenkamp is in aanleg charmant. Hier treedt men een verrassend andere sfeer binnen. In het Hertenkamp kan de sfeer van een romantisch park worden versterkt. Dit vergt een verbetering van de paden, herstel van zichtlijnen, herstel van beplantingen (toevoegen nieuwe boomgroepen, rododendrongroepen) en een op de sfeer afgestemd meubilair (bruggen, banken, prullenbakken, bebording).

Tussen de Hertenkamp en de Tweemolentjesvaart ligt de gemeentekwekerij. Evenals de kas van Xotus vormt dit in een recreatiegebied een wat wezensvreemd element. Het is denkbaar dat in de toekomst deze schil tussen Hertenkamp en Tweemolentjesvaart 'van kleur verschiet', een andere invulling verkrijgt. Het is een zone die kansen biedt voor een toekomstige ontwikkeling, als vergroting van de Hertenkamp of als versteviging van de prachtige rietlanden langs de Tweemolentjesvaart en Nootdorpse Plassen. Door de vaart langs de Kwekerij door te trekken wordt de Hertenkamp nog meer verbijzonderd, wordt het letterlijk een eiland.

Mocht in de toekomst een herontwikkeling van het Xotusterrein aan de orde zijn, dan verdient het overweging hier in combinatie met nieuw programma (gebouwde) parkeervoorzieningen te ontwikkelen.

4.2 Grote plas en omgeving; de buiten-salon

Wie Delftse Hout zegt, denkt aan de grote plas. De grote plas is hét beeldmerk van de Delftse Hout. Het formaat is een belangrijke kwaliteit van de plas. Wat jammer is, is dat het water zo weinig spannend is vormgegeven. Men ervaart de aanwezigheid van de plas pas wanneer men aan de oevers van het water staat. Dan laat de plas zich vrijwel in haar geheel in één keer overzien. Wie bij Knus een bootje huurt kan naar de plas varen, de plas op gaan en dan weer terug. Mogelijkheden om een meer spannende rondvaart te maken zijn er niet. De parkeerdruk is groot, rond de plas liggen zeven grote parkeerterreinen. Dat maakt dat de auto ook bijna overal kan komen. Het grote aantal parkeerplaatsen, tezamen met de grote paddichtheid, maakt dat het gebied 'bosch noch park' is. Nergens heeft men het gevoel echt 'in het bos te zijn', krijgt het gevoel van 'natuur' de overhand, maar evenmin heeft men het gevoel in een park te zijn.

Dit gebied kent een uitzonderlijk rijke verscheidenheid aan voorzieningen en activiteiten. Daarmee heeft dit deelgebied, onbedoeld, ook wat het karakter van een 'duizend-dingen-doekje'. Er lijken geen keuzen gemaakt, het biedt letterlijk van alles wat. De rijke verscheidenheid aan functies vertaalt zich niet naar een sterke ruimtelijke identiteit.

Dit deelgebied heeft de potentie zich te ontwikkelen tot de 'buiten-salon' van Delft, de plek waar de Delftenaar naar toe gaat om te flaneren, zich op en aan het water te ontspannen, mensen te ontmoeten, te picknicken of in een van de uitspanningen een hapje te eten. Daarbij biedt dit deelgebied ook mogelijkheden te worden ontwikkeld tot een 'eet-tuin', tot een parkgebied waar de Delftenaar vrij fruit kan plukken of noten kan rapen.

Drie assen koppelen dit gebied met de binnenstad van Delft:

- de Tweemolentjesvaart als natuuras
- de Koepoort-as die als stedelijke as naar het water voert
- de Korftlaan als educatieve as.

Dit deelgebied biedt mogelijkheden om sterk onderscheidende sferen tot ontwikkeling te brengen; water, eilandenrijk, bos, baai.

Water

Het wateroppervlak kan worden vergroot en daarbij spannender worden gemaakt. Daarbij is het mogelijk om meer doorzichten op het water te ontwikkelen, denk aan een doorzicht vanaf het heuvelpark op het water. Hierdoor worden van afstand al 'tippen van de sluier' opgelicht en presenteert de Grote Plas zich nadrukkelijker naar haar omgeving. Tevens wordt het water gebruiksvriendelijker gemaakt, met meer mogelijkheden voor het gebruik van bootjes, maar ook voor vissen en zwemmen (vissteiger, springplank).

Eilandenrijk

Bij het vergroten van het water ontstaan mogelijkheden om bouseilanden te ontwikkelen. Wie tussen de eilanden roeit waant zich, door de zwaar overhuvende beplanting, in de jungle. Eén van de eilanden kan worden ontwikkeld tot klimbos / pirateneiland. Dit eiland bereikt men via een hangbrug. Hier vindt men een grote boomhut, klautert men van boomkroon naar boomkroon, treft men een gestrand piratenschip.

Bos

Door het parkeren naar de randen uit te plaatsen en het aantal paden te reduceren ontstaat de ruimte om een echte bosmantel te ontwikkelen. Tamme kastanjes in het bos en hazelnoten in de boszoom versterken het nuts-karakter van dit bos.

Baai

Langs een aanzienlijk deel van de plas, het deel dat optimaal op de zon ligt, kan het strand worden verbreed. De strandsfeer, het gevoel van 'beach life' kan worden versterkt door het ontwikkelen van een strandpaviljoen in combinatie met evenementen als een beach-volleybal toernooi.

Koepoortas

Een deel van de toekomstige Koepoortas bestaat uit volkstuinen. Daarmee heeft een deel van het recreatiegebied een meer geprivatiseerd karakter. Het is van belang de doorloopbaarheid te regelen. Overwogen kan worden om de volkstuinen bij beëindiging van de pachtovereenkomst tuin voor tuin om te zetten naar fruitgaarden. In het voorjaar blijft daarmee het tuinachtige karakter behouden, in het najaar kan men hier collectief fruit plukken.

Korftlaan

Aan de Korftlaan liggen de belangrijkste educatieve voorzieningen, zoals Natuur- en Educatiecentrum De Papaver, de Natuurschuur maar ook de Kinderboerderij en Waterspeeltuin. Daarnaast ligt aan de Korftlaan een belangrijke uitspanning, de Schaapskooi. De Korftlaan wordt ontwikkeld tot educatieve as. Tot aan de Schaapskooi is in het profiel ruimte voor parkeren. Ook de bus brengt de bezoekers tot aan de Schaapskooi.

Sportpark Biesland

In het centrum van de Delftse Hout ligt Sportpark Biesland. Het is wenselijk dat dit park een meer openbaar karakter verkrijgt.

Eilanden Korftlaan

Door het water ook richting Korftlaan door te trekken ontstaan er mogelijkheden aan de Korftlaan grote eilanden te ontwikkelen. Deze bieden ruimte om nieuw of hernieuwd programma te ontwikkelen, of om nieuwe natuur toe te voegen. Deze eilanden kunnen ruimte bieden aan kamperen aan het water, maar ook worden ingericht als rietlanden. Dit moet in relatie worden onderzocht met de wateropgave die langs de Korftlaan speelt.

Dwaalroute

In het verlengde van de entree die vanaf de Brasserskade naar Het Rieten Dak voert wordt een dwaalroute ontwikkeld. Deze voert door de verschillende sferen naar het pad dat door het boerenland richting Emerald voert.

4.3 Boerenland, te gast bij de boer

Tussen de Korftlaan, het arboretum en de voormalige stortplaats ligt een agrarische enclave. Deze weilanden vormen enerzijds een aantrekkelijk gebied, hier proeft men nog het agrarisch verleden, kan men ver van zich afkijken, ziet men uit op het oude boerenlint en op Klein Delfgauw. Het historische kerkenpad dat door de weilanden naar Klein Delfgauw voert en het knotwilgenlaantje onderlangs de voormalige vuilstort vormen aantrekkelijke elementen. Tegelijkertijd is het niet duidelijk of dit gebied nu wel of niet deel uitmaakt van het recreatiegebied De Delftse Hout. In de huidige situatie vormt het meer een interventie in dan onderdeel van het recreatiegebied.

Uitgangspunt bij dit deelgebied is het behoud van het authentieke, open agrarisch karakter gekoppeld aan een verbetering van de mogelijkheden dit gebied te doorkruisen, waardoor het gebied zich meer als verbindende schakel kan bewijzen. Daarbij kan dit deelgebied een belangrijke rol vervullen in het versterken van de waterkwaliteit van de grote plas.

Weilanden met versterkte toegankelijkheid

Het boerenland kan ontwikkeld worden tot weiland met koeien en brede poldersloten met wuivende rietkragen.

Het boerenland is voor vogels van bijzondere waarde. Hier worden zelfs lepelaars aangetroffen. Vanuit beschutting en herkenbaarheid kan worden overwogen het kerkenpad met knotwilgen te beplanten. Hierdoor ontstaat een zekere intimiteit, zonder dat dit afbreuk doet aan de weidevogelkwaliteiten.

Door een nieuwe verbinding aan te leggen haaks op het kerkenpad, kan invulling worden gegeven aan de gewenste noord-zuid verbindingen.

Helofytenfilter

Het boerenland kent twee waterniveau's, van elkaar gescheiden door het Kerkenpad.

Het deel tussen het Kerkenpad en de Korftlaan wordt ontwikkeld tot helofytenfilter. Hier wordt het water vanuit de Grote Plas ingelaten en langs natuurlijke weg gezuiverd.

Klein Delfgauw

Klein Delfgauw kan zich ontwikkelen tot een agrarische 'post' voor de stad, tot een halteplaats voor fietsers en wandelaars die vanuit de stad een ommetje maken, tot plek waar de stedeling de producten van het land koopt, vers van het land, direct van de boer. Ook zijn hier mogelijkheden voor overnachten bij de boer (de boer-inn) of congresseren bij de boer. Bij dit alles geldt dat de beeldkwaliteit nauwlettend in het oog moet worden gehouden. De kracht van Klein Delfgauw schuilt in de ensemble-kwaliteit en in haar authenticiteit.

Educatieve diensten

Tussen de A13 en het boerenland ligt een concentratie aan educatieve diensten. (MEC de Papaver, Natuurschuur, Vogel- en Egelopvang, kruidentuinen, kindertuinen).

Ook hier geldt dat deze noch vanaf de A13 noch vanaf de Olaf Palmestraat beleefbaar zijn. Zij gaan volledig schuil achter de kantoren en het parkeren van de IKEA.

Onderzocht moet worden wat de mogelijkheden zijn deze terreinen door te trekken tot aan de Olaf Palmestraat. Dit vergt een reductie van het oppervlakte aan maaiveldparkeren bij de IKEA.

Wanneer men de horeca van de IKEA verplaatst naar de achterzijde van het gebouw dan geniet de bezoeker een weids panorama over de Delftse Hout.

Hoflaan

4.4 Heuvelpark, hoog en droog

Dit deelgebied omvat een aantal zeer verschillende invullingen, de voormalige stortplaats, de begraafplaats Iepenhof, schoolwerktuinen en (indoor) tennisbanen. De voormalige stortplaats vormt in beginsel de meest publieke component binnen dit cluster. Daarbij biedt de verhoogde ligging mogelijkheden tot verrassende vergezichten. De voormalige stortplaats heeft zich echter ontwikkeld tot een dicht begroeid, vrijwel ondoordringbaar gebied. Het gebied kampt met achterstallig onderhoud en kent een extensief gebruik.

Bloesempark

Onderzocht moet worden wat de mogelijkheden zijn de voormalige stortplaats te ontwikkelen tot de 'eye-catcher' van dit cluster, tot een gebied waar men dankzij het golvende karakter, de verhoogde ligging en de droge ondergrond, een essentieel andere ruimtelijke kwaliteit en gebruiksmogelijkheden treft.

Overwogen kan worden dit hoger gelegen gebied te ontwikkelen tot een glooiend bloesempark, waar men van onder de bloesembomen een weids zicht over de Delftse Hout en het Bieslandse Bos geniet.

Door de hellingen aan de Hoflaan een steiler talud te geven ontstaat het beeld van een 'kloof'. Door over deze kloof een smalle brug aan te leggen ontstaat samenhang tussen het westelijk en het oostelijk deel.

Hoflaan

Vanaf de Delfgouwse weg wordt de Hoflaan ontwikkeld tot entree van de Delftse Hout.

De Hoflaan wordt getransformeerd tot een brede laan van vier rijen bomen. Men parkeert in de middenberm en in de beide zijbermen. Wanneer de parkeerplaatsen niet worden benut, toont dit niet als een verlaten parkeerterrein maar als een monumentale laan.

Deze laan voert de bezoeker naar de dwaalroute, die uiteindelijk uitmondt bij de entree aan de Brasserskade.

Met het verbinden van de Hoflaan met de IKEA wordt het gebied beter op de A13 aangetakt.

Doorgang van polder naar Hoflaan

5. ONTWIKKELINGSPROGRAMMA

In hoofdstuk 3 is de gebiedsvisie beschreven. Deze is in hoofdstuk 4 voorbeeldmatig uitgewerkt. De gebiedsvisie zoals beschreven biedt een kader voor toekomstige ontwikkelingen en is daarmee geen pasklaar ontwerp. In dit hoofdstuk wordt de gebiedsvisie vertaald in een ontwikkelingsprogramma. De ambitie van de gebiedsvisie is uitvoering in de komende 20 jaar. Juist omdat er sprake is van een ontwikkelingsprogramma voor een groot aantal jaren, bestaat het programma voor een groot deel uit het definiëren van deelprojecten, ontwerpen van deelprojecten en het in beeld brengen van financieringsstromen.

Er is onderscheid gemaakt naar de korte termijn (0-2 jaar), de middellange termijn (2-5 jaar) en de middellange termijn (tot 20 jaar).

Korte termijn

De ambitie voor de korte termijn is dat de basiskwaliteit van de Delftse Hout gewaarborgd is en dat de plannen voor de beoogde ontwikkelingen gemaakt zijn. Dat betekent dat de lopende onderhoudswerkzaamheden zijn afgerond. Er zijn deelprojecten gedefinieerd en voor de middellange termijn zijn voorlopige ontwerpen gemaakt.

Direct na vaststelling van de gebiedsvisie Delftse Hout worden de volgende acties opgestart:

- afronden lopende projecten
- contacten regio, buurgemeenten, Haaglanden, provincie Zuid-Holland
- onderzoeken financiering, cofinanciering en subsidie
- definiëren deelprojecten middellange termijn
- ontwikkelen huisstijl
- ontwerp en uitvoering herinrichting Korftlaan
- voorlopige ontwerpen deelprojecten middellange termijn
- opstellen bestemmingsplan Delft Oost

Middellange termijn

Op de middellange termijn worden de eerste fysieke ingrepen gepleegd. Prioriteit hebben de benoemde assen binnen het gebied en de parkeeroplossingen. Het verplaatsen van het parkeren vergt uiteraard de nodige studie.

De benoemde clusters krijgen in deze fase hun beoogde karakter. De gewenste doorloopbaarheid van de op dit moment geprivatiseerde gedeelten wordt gerealiseerd. Verder worden deelprojecten voor de middellange termijn gedefinieerd en de ontwerpactiviteiten geïnitieerd.

Middellange termijn

Op de middellange termijn is de Delftse Hout goed verbonden met de stad. Eventuele hergroepering van verschillende functies heeft plaatsgevonden om te komen tot de karakteristieke clusters. Het interne netwerk is vergroot en verbeterd middels de verschillende routesystemen, zodat voor alle doelgroepen een duurzaam en aantrekkelijk verblijf geregeld is. Afhankelijk van externe factoren is de barrièrewerking van de A13 aanzienlijk verminderd.

De ambitie na de indicatieve 'planperiode' van de gebiedsvisie is dat de geformuleerde doelstellingen zichtbaar zijn. De Delftse Hout heeft een verbeterde gebruikswaarde, een verbeterde belevingswaarde en een verbeterde toekomstwaarde. Sterker nog, de Delftse Hout is op dit gebied een topper in de regio.

DE FETSEHOU
LEVENSLUS

